

B 1/2021 rd

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2020

Helsingfors 2021

ISSN 0437-2301

Till riksdagen

I enlighet med 3 § i lagen om Riksdagsbiblioteket (717/2000) överlämnar Riksdagsbibliotekets styrelse berättelsen om bibliotekets förvaltning och verksamhet 2020 till riksdagen. Berättelsen har sammanställts av Antti Virrankoski, direktör för Riksdagsbiblioteket.

Helsingfors den 17 februari 2021

För Riksdagsbibliotekets styrelse

Pauli Kiuru

ordförande för biblioteksstyrelsen

Antti Virrankoski

direktör för Riksdagsbiblioteket

Innehåll

1	Biblioteksstyrelsen 2020	4
2	Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten	5
3	Alma – det nya bibliotekssystemet	7
4	Service	8
5	Beståndsutveckling	12
6	Bibliotekets expertområden	14
7	Riksdagens arkiv	17
8	Evenemang och intressentgrupper	19
9	Personal	21
10	Statistik över biblioteksservicen	22
	Bilaga 1. Nya infopaketer och nytt webbinnehåll på riksdagens webbplats	26
	Bilaga 2. Förtroendeuppdrag och medlemskap i arbetsgrupper	28
	Bilaga 3. Publikationer	30

1. Biblioteksstyrelsen 2020

Ledamöter

Kiuru, Pauli, FM, MBA, riksdagsledamot, ordförande

Tuomioja, Erkki, PD, ekonom, riksdagsledamot, vice ordförande

Eloranta, Eeva-Johanna, FM, PM, riksdagsledamot

Aittakumpu, Pekka, FM, pastor, riksdagsledamot

Koskela, Jari, SVD, pastor, riksdagsledamot

Stenvall, Jani, SVM, webbtjänstspecialist

Sakkunnigledamöter

Aaltonen, Leena, FM, kulturråd

Ervasti, Kaijus, JD, forskare

Ruostetsaari, Ilkka, SVD, professor

Ersättare

Sjöblom, Ruut, TeM, forskare, riksdagsledamot

Gustafsson, Jukka, SVM, rektor, riksdagsledamot

Lindén, Aki, PM, specialitläkare, riksdagsledamot

Kivisaari, Pasi, PeM, rektor, riksdagsledamot

Savio, Sami, DI, ekonom, riksdagsledamot

Koski, Sari, SVM, informationsspecialist

Sakkunnigersättare

Palmén, Leena, JK, informationsspecialist

Niemi, Johanna, JD, professor

Grönlund, Kimmo, PD, professor

Under året sammanträdde styrelsen fem gånger: 12.2, 18.3, 27.5, 23.9 och 4.11.2020.

2. Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten

Antti Virrankoski, direktör för Riksdagsbiblioteket.

Trots ett mycket exceptionellt år fullgjorde Riksdagsbiblioteket sina lagfästa uppgifter och betjänade utan avbrott riksdagen på det sätt som hör till dess ansvarsområde samt var riksdagens centralarkiv och ett offentligt centralbibliotek för juridisk kunskap, samhällskunskap och riksdagskunskap. Öppenhet och tillgång till information är centrala värden i biblioteksverksamheten, och de har utgjort rättesnöret för biblioteket också under de exceptionella omständigheterna.

På grund av coronapandemin utlyste statsledningen undantagsförhållanden i Finland i mars. Efter att det förordnats om stängning av offentliga kundlokaler beslutade också riksdagen fredagen den 13 mars att stänga Riksdagsbiblioteket för externa kunder. Därefter betjänades riksdagen på normalt sätt och det övriga samhället via bibliotekets webbsidor och elektroniska kommunikationskanaler. Evenemang, utställningar och kurser ställdes in.

Bibliotekets personal övergick till distansarbete. Endast den personal som behövdes för de bibliotekstjänster som uttryckligen kräver närvaro stannade kvar på biblioteket. Bibliotekspersonalen tog ett beundransvärt digitalt språng, och verksamheten fortsatte utan avbrott på distans.

Den 18 maj öppnade biblioteket dörrarna för avhämtning av förhandsbeställt material under tre timmar på vardagar. På grund av byte av bibliotekssystem var biblioteket stängt mellan den 2 juli och 3 augusti. Därefter öppnade biblioteket på nytt för avhämtning av beställningar. Forskare med plats i bibliotekets forskarsal erbjöds från och med den 1 oktober möjlighet att använda bibliotekets kundlokaler och samlingar. Den 26 november beslutades det till följd av den andra pandemivågen att biblioteket skulle stängas på nytt.

Året innehöll dock också annat än anpassningar till pandemiläget. Biblioteket gick vidare med flera viktiga projekt. Ett nytt bibliotekssystem infördes under sommaren, och på hösten inleddes dels ett projekt för att ta i bruk riksdagens ärendehanteringssystem för administrativa ärenden, dels ett projekt för digitalisering av fotografier av före detta riksdagsledamöter.

Bibliotekets och riksdagens interna utredningstjänsts gemensamma projekt för kunskapsstöd för beslutsfattandet framskred, och efter årsskiftet kommer konkreta utvecklingsobjekt och fortsättningsprojekt att utses. Målet är att riksdagens nuvarande och framtida informationsbehov ska kunna tillgodoses bättre genom projektet.

Riksdagens talman tillsatte den 24 juni en arbetsgrupp vid riksdagens kansli för att utreda organiseringen av riksdagsinformationen, riksdagens informationstjänst samt biblioteks- och arkivverksamheten. Målet är att utveckla utrednings- och informationsavdelningens organisation så att den svarar mot förändringarna inom verksamhetsområdet och omvärlden i övrigt. Arbetsgruppen lämnade sitt förslag till ny lednings- och organisationsmodell till talmannen i slutet av verksamhetsåret.

Riksdagsbiblioteket har under de osäkra förhållandena och i de snabbt skiftande lägena klarat av sin serviceuppgift utmärkt och kunnat tillgodose riksdagens behov och samtidigt främja utvecklingsåtgärder som är viktiga med tanke på framtiden.

3. Alma – det nya bibliotekssystemet

Bibliotekssystemet är centralt för verksamheten. I slutet av juli slutfördes upphandlings- och ibruktagningsprojektet av ett nytt system kallat Alma. Närmare tjugo högskole- och specialbibliotek hade berett upphandlingen och ibruktagandet av systemet i över två års tid. Införandet av systemet sysselsatte under året många av bibliotekets experter näst intill på heltid, samtidigt som en stor del av personalen utbildades i användningen av systemet. Övergången från det gamla bibliotekssystemet till det nya innebar samtidigt att bibliotekets kundregister och materialmetadata överfördes till ett nytt datasystem. Biblioteket var därför helt stängt mellan den 2 juli och den 3 augusti.

Bibliotekssystemet Alma innebar stora förändringar i många rutiner och förfaranden inom kundservice, utlåning, katalogisering och innehållsbeskrivning. Omläggningen planerades av en projektgrupp för ibruktagningsfasen och i flera olika team. Införandet av systemet förutsatte dessutom testning och omfattande satsningar på hanteringen av systemet och integreringen av det med anslutande system och funktioner. Ibruktagningsprojektet var intensivt och förutsatte också samarbete med systemleverantören och andra Alma-bibliotek fram till höstsessionens början.

Alma har utökat bibliotekskundernas tillgång till e-böcker och e-tidningar – mängden digitalt material i bibliotekssystemet har mångdubblats på bara ett halvår. Alma har också underlättat behandlingen och förvaltningen av digitalt material.

Eftersom bibliotekssystemet fungerar som molntjänst har underhållsuppgifterna överförts på tjänsteleverantören. Projektet kräver dock fortfarande en hel del arbete, till exempel specifikation av funktioner, uppföljning och testning av de nya funktioner som de månatliga uppdateringarna medför samt hantering av gränssnitt och anslutningar.

4. Service

Kundservice under coronapandemin.

Utlåning, rådgivning och fjärlån

I början av året såg det ut att bli ett ganska normalt verksamhetsår. Antalet besökare per dag var cirka 120, vilket liksom antalet lån låg nära nivån under de föregående åren.

Under maj–juni och augusti–november erbjöds de externa kunderna möjlighet att på förhand beställa material från bibliotekets samlingar. Det utnyttjades dagligen av 10–15 kunder, som beställde och hämtade i genomsnitt två–tre böcker åt gången. Referensbiblioteket och tidningssamlingen var stängda, och biblioteket tillhandahöll inte heller kopiering, vilket beklagades av många kunder.

Riksdagen betjänades normalt alla vardagar kl. 9–15. Kundservice, bibliotekets material, lokaler och utrustning var tillgängliga för ledamöter och riksdagspersonal.

Under undantagsförhållandena fick distanstjänsterna ökad betydelse. Telefonservicen, som under normala förhållanden är sparsamt utnyttjad, blev betydligt livligare från och med mars. Också uträttandet av ärenden via e-post och webbtjänsten ökade.

I början av oktober fick forskarna tillgång till forskarsalen under den tid biblioteket höll öppet för avhämtning av material. Därigenom fick de tillgång till biblioteks- och arkivmaterial som är av stor vikt för deras forskning.

Bibliotekets fjärrlåneservice fick ett synnerligen brådskanie och utmanande år när bibliotek och arkiv runtom i världen stängde sina dörrar. Alla beställningar kunde dock levereras, även om det i vissa fall krävde tid och specialarrangemang.

Informationstjänsten

Bibliotekets och arkivets informationstjänst svarar på förfrågningar från den offentliga sektorn, journalister, forskare, studerande, advokatbyråer och medborgare. Informationsbehoven hänför sig till riksdagens funktion och arbete, juridisk information angående lagberedning, författningar och andra rättskällor samt till samhällsliga ämnen bland annat inom politisk historia, politikforskning och internationell politik. Det mest efterfrågade materialet i riksdagens arkiv är sakkunnigyttrandena till utskotten.

Informationstjänsten fungerade nästan normalt under året. Förfrågningarna sker till stor del per e-post eller telefon, och de kan också nästan alltid besvaras utan att kunden behöver uppsöka biblioteket. Bibliotekets och arkivets informationstjänster har ett gemensamt system för uppdragshantering, Apaja. Antalet uppdrag som hanterades via systemet minskade endast med några procent jämfört med föregående år.

Biblioteket, arkivet och registratorskontoret registrerade sammanlagt 1 355 uppdrag för informationstjänsten. Ungefär hälften av uppdragen gällde riksdagskunskap, en tredjedel juridisk kunskap och en tredjedel samhällskunskap. En del av uppdragen gällde fler än ett ämnesområde. Cirka 10 procent av uppdragen krävde omfattande informationsökning – från tre timmar upp till flera dagar.

Informationstjänsten har i samråd med statsrådets informationstjänst hand om informationsstödet för lagberedningen. Till informationstjänstens särskilda uppgifter hör dessutom

omfattande informationssökning för bibliotekets övriga kärnkunder, såsom Statens revisionsverk och Riksdagens justitieombudsmans kansli, samt andra uppdrag som kräver omfattande expertis.

Som stöd för arbetet i informationstjänsten finns ett team som sammanträder regelbundet och delar information och god praxis om uppdrag samt avtalar om riktlinjer och anvisningar.

Infopaket

Under året utarbetades rekordmånga infopaket om lagprojekt, 21 stycken. Dessutom publicerades ett infopaket om Riksdagsbibliotekets valreklamsamling, ett historiskt infopaket om Nationernas förbund samt flera sammandrag med svar på frågor som ställts till informationstjänsten. Innehållet i tidigare publicerade infopaket uppdaterades och infopaketerna om lagprojekt utvecklades visuellt med hjälp av infografik.

Produktionen av webbinnehåll har blivit en central del av bibliotekets verksamhet. Under 2020 måste informationsspecialisterna lära sig kraven i det nya tillgänglighetsdirektivet, vilket innebär extra arbete för dem.

Det var för första gången möjligt att samla information om användningen av de nuvarande webbsidorna. Antalet besök på bibliotekets sidor med infopaket om lagprojekt var sammanlagt 112 129. Mest intresse väckte infopaketet om ibrukttagandet av beredskapslagen under coronatiden, som öppnades 27 610 gånger under året. Också infopaketet om avkriminalisering av cannabis sågs 15 538 gånger. Andra populära infopaket gällde familjeledighetsreformen, utvidgningen av läroplikten, reformen av lagstiftningen om sexualbrott och informationshinderlagen.

Infopaketens genomslag framgår av hänvisningarna till dem på Twitter, i olika nyhetstjänster och på myndigheters webbsidor samt av det positiva gensvaret från kunderna.

Utbildning

Under januari–februari hann biblioteket hålla fem öppna kurser innan pandemin satte stopp för kundevenemang. Biblioteket ville dock fortsätta med kurserna, så inspelningar av dem lades ut på bibliotekets YouTube-kanal.

På hösten ordnade biblioteket fem webbkurser med följande innehåll: söktjänsten för riksdagsärenden och riksdagshandlingar, sökning bland digitaliserade riksdagshandlingar, behandlingen av EU-ärenden i Finland, särdragen i riksdagsarbetet och riksdagsretoriken samt Finlex och andra inhemska författningskällor.

Kundresponsen och utbildarnas egna erfarenheter av webbkurserna var positiva. Webbkurserna följdes i realtid av i genomsnitt 52 tittare samtidigt, och de kurser som var öppna under två veckor sågs i genomsnitt 257 gånger.

Kristiina Hakala leder en webbkurs om riksdagsärenden och riksdagshandlingar.

Webbtjänster

Bibliotekets webbtjänstteam fokuserade under året på ibruktageandet av bibliotekssystemet Alma. Efter det lyckade införandet av systemet minskade andelen underhållsuppgifter.

Samarbetet mellan olika enheter vid utrednings- och informationsavdelningen intensifierades kring innehållstjänster, söktjänster, statistikföring och analyser, videor och bildtjänster samt applikationshantering och testning. Syftet med teamarbetet var att samordna gemensamma projekt och dela kunskaper inom hela avdelningen.

Tillgänglighetsdirektivet krävde satsningar på bibliotekets webbinnehåll, som måste göras tillgängligt. Informationshanteringslagen förutsatte att det görs upp datasystembeskrivningar.

Inom webbtjänsterna kom dataanalyser och datavisualisering in som nya uppgifter. I samarbete med informationstjänsten gjordes sammandrag av sakkunnigyttranden och ledamotsanföranden utifrån öppna data, och dataanalyser i infopaketen om lagprojekt visualiserades med hjälp av grafik. Kunderna är intresserade av möjligheten att använda öppna data, och det behövs kontinuerligt stöd för användningen av tjänsten.

De sociala medierna utnyttjades aktivt. Biblioteket använde Facebook som informationskanal, och på Twitter delades information och webbpublikationer inom bibliotekets centrala temaområden. Antalet följare av bibliotekets Twitter-konto (EdariFi) har ständigt ökat och översteg under året 5 000.

5. Beståndsutveckling

Införandet av bibliotekssystemet Alma lyckades utmärkt under de exceptionella pandemiförhållandena. Ett led i förberedelserna för övergången till det nya systemet var att kontrollera och korrigera uppgifterna i den gamla databasen. De ansvariga för beståndshanteringen deltog i systemleverantörens digitala utbildningar och diskussioner samt i samarbetsbibliotekens projektmöten och anpassade utifrån dessa det tidigare systemets praxis och rutiner till den nya produktionsmiljöns möjligheter. Arbetet med tillämpningar samt granskningen och korrigeringen av databaser fortsätter under den kommande verksamhetsperioden.

Anskaffningsvolymerna för tryckta böcker minskade jämfört med året innan, särskilt i fråga om avgiftsfritt material. Det material som köptes under undantagsförhållandena levererades normalt till biblioteket, men vissa tidskriftsleverantörer avbröt tillfälligt sina leveranser. Bibliotekets förvärvsverksamhet sköttes mönstergillt på distans och av de jourhavande på plats i biblioteket.

I slutet av året fanns det närmare 345 000 poster i databasen Selma Utöver monografier och periodiska publikationer katalogiserades 661 artiklar, av vilka största delen i finländska juridiska tidskrifter och monografier. Primärkatalogiseringens andel var exceptionellt låg under året, ungefär 50 procent. Det beror på att ett stort antal poster digitalt material kopierades till databasen i samband med bytet av bibliotekssystem. I fråga om tryckt material låg arbetsmängden för primärkatalogiseringen på den tidigare nivån, cirka 60 procent.

De elektroniska tidskrifterna och tidningarna omfattade cirka 3 300 titlar. Tack vare det nya bibliotekssystemets egenskaper utökades databasen Selma med katalogiseringsuppgifter från externa databaser så att det sammanlagda antalet periodiska publikationer, böcker och artiklar i elektronisk form uppgår till nästan 10 000.

Hanteringen av riksdagens webbtidningsprenumerationer överfördes under året till bibliotekets samlingstjänst. Användarkoder till dessa tidningar gavs under året ut 273 gånger till användare i riksdagen.

Tjänstemännens och utskottens handbibliotek kompletterades med 247 volymer samt läsesalarna och enheterna med 326 finländska och 55 utländska tidningar.

Material som återkom från handbiblioteken och riksdagsledamöternas arbetsrum införlivades i beståndet, skickades till Depåbiblioteket eller lades till utgallrat material som besökarna får ta med sig. Magasinerade inbundna riksdagshandlingar distribuerades till riksdagen och till bibliotek som Riksdagsbiblioteket har bytesavtal med. Samarbetet med internationella organisationer och andra samarbetspartner fungerade bra, precis som under tidigare år.

6. Bibliotekets expertområden

Riksdagskunskap

Riksdagskunskap förmedlades till kunderna bland annat via informationstjänsten. Det producerades mer webbmaterial om ämnen som informationstjänsten fått frågor om (tjänsten Tie-topalvelulta kysytytä; endast på finska). Frågorna gällde till exempel vid vilka tillfällen riksdagens samtycke har begärts för åtal mot en riksdagsledamot och var man hittar riksdagshandlingarna om social- och hälsovårdsreformen respektive tilläggsbudgetarna för coronatiden.

Nästan hälften av frågorna till bibliotekets informationstjänst gäller riksdagsarbetet. Kunderna frågar efter riksdagshandlingar, uppgifter om riksdagsledamöter, riksdagsbehandlingen av och omröstningarna i aktuella ärenden och riksdagens verksamhet och historia.

Riksdagshandlingarna från enkammarriksdagens tid finns i riksdagens webbtjänst för öppna data, i en egen avdelning för digitaliserade riksdagsdokument 1907–2000. Under det gångna

året har rikligt med digitaliserade riksdagshandlingar förmedlats till bibliotekets kunder. Kunderna har fått handledning i hur de kan använda tjänsten på egen hand, och biblioteket har på så sätt marknadsfört tjänsten.

Genom att utnyttja riksdagens webbsidor och öppna data sammanställdes färdiga datapaket om riksdagsärenden. Sammanställningarna baserar sig på kundernas frågor eller önskemål och gäller till exempel sakkunnigutfrågningar i utskotten.

Riksdagsordlistan innehåller de viktigaste begreppen kring riksdagen och dess organisation och verksamhet. Ordlistan uppdateras av en särskild arbetsgrupp vid biblioteket. Under 2020 inventerades behovet av tillägg och ändringar i riksdagsordlistan.

Det vartannat år återkommande Ungdomsparlamentet skulle ha hållits den 27 mars, men ställdes in på grund av coronapandemin. Arrangemangen kring plenidagen i samarbete med Utvecklingscentralen Lärarik var redan inne på slutrakan. Plenidagen ersattes delvis av en serie webbdiskussioner mellan ungdomar och riksdagsledamöter i november–december. Dessa Teamsmöten var öppna för alla elever i grundskolans högklasser och studerande på andra stadiet. Ett Teamsmöte ordnades med varje riksdagsgrupp; i varje möte deltog 1–3 ledamöter.

Juridisk kunskap

Under året satsade biblioteket på att redigera och uppdatera infopaket och annat webbinnehåll om juridiska frågor. Fokus låg på infopaket om lagprojekt, som på ett mångsidigt sätt gav bakgrundsfakta om pågående lagprojekt. Under året publicerades ett rekordstort antal infopaket om lagprojekt.

De juridiskt inriktade frågorna till informationstjänsten gällde ofta lagändringar och förarbeten, bakgrundsmaterial om juridiska frågor eller mer allmänt Finlands rättssystem. Rättsjämförande informationssökning gjordes till stöd för lagberedningen.

Riksdagsbibliotekets breda samling av juridiskt material innehåller både inhemskt och utländskt officiellt material, förvärvat litteratur och databaser. Den finländska juridiska litteraturen är ett av bibliotekets centrala fokusområden. De mest lånade inhemska juridiska verken under året var Kaarlo Tuoris "Oikeusjärjestys ja oikeudelliset käytännöt", Antero Jyränkis och Jaakko Husas "Valtiosääntöoikeus" och Raimo Siltalas "Johdatus oikeusteoriaan".

Utländsk juridisk litteratur förvärvas särskilt inom statsförfattningsrätt, folkrätt, EU-rätt och komparativ rätt. Aktuella teman och fenomen beaktas vid förvärvet av material. Under året utökades samlingarna med bland annat juridiska kommentarer om demokrati och rättsstatsprincipen, valsystemet i Förenta staterna samt kris- och beredskapslagstiftningen.

I samlingen av officiellt material är det anmärkningsvärt att Riksdagsbiblioteket nu som enda bibliotek i Finland har den kompletta budgetserien i Finlands författningssamling på svenska och finska. Serien utkom 1993–2002.

Under 2020 fokuserade utvärderingen av juridiskt material på utländska periodiska publikationer.

Samhällskunskap

Inom samhällskunskap är bibliotekets särskilda kompetensområden det finländska samhället, Europeiska unionen och internationella organisationer. Under året visade kunderna intresse för de rättsliga och samhällsliga konsekvenserna av coronapandemin. Biblioteket förvärvade litteratur och annat material för att tillgodose informationsbehovet.

Kunderna frågade bland annat om olika länders praxis vid epidemier, iakttagande av handhygien, munskyddsvång, reserestriktioner och företagsstöd. Undantagsförhållandenas karaktär och människornas villrådighet framgick av att det ställdes ovanligt många frågor om orsakerna till olika samhällsliga förfaranden och fenomen. Varför har byggarbetsplatserna inte stängts? Varför får saluhallarna hålla öppet?

Riksdagsbiblioteket har en viktig roll som förmedlare av information om Europeiska unionen. Bland annat har den digitala Bulletin Quotidien Europe visat sig vara en mycket viktig informationskälla för riksdagstjänstemän som snabbt behöver information om EU-medlemsstaternas insatser för att förhindra spridning av viruset.

Under året publicerades ett infopaket om Nationernas förbund för att fira hundraårsjubileet av att förbundsfördraget sattes i kraft. Förenta nationerna fyllde 75 år, och informationstjänsten fick många frågor om organisationen.

7. Riksdagens arkiv

Projektet för ibruktagande av förvaltningens ärendehanteringssystem skulle inledas i mars, men projektets styrgrupp sköt upp starten till hösten på grund av coronaläget. Uppskovet utnyttjades för att aktivt främja arbetet med informationsstyrningsplanen. Avsikten är att ärendehanteringssystemet ska tas i produktionsbruk den 1 november 2021.

Arkivet deltog fortsatt aktivt i uppdateringen av systemet för hantering av riksdagsärenden, och specificerade i det syftet funktioner, testade delar som levererats och uppdaterade informationsstyrningsplanen.

Under året korrigerades innehåll i riksdagens arkivförteckningar och utarbetades versioner som följer tillgänglighetsdirektivet. Dessa arkivförteckningar läggs ut på bibliotekets webbplats så snart som möjligt.

Under året mikrofilmades 26 766 sidor utskottshandlingar. Det omfattade sammanlagt 306 mikrokort.

Bildarkivet

Under året förmedlade bildarkivet totalt 4 670 bildlån. Efter valårets traditionella topp för bildlån sker det alltid en nedgång, och 2020 utgjorde inget undantag. Nedladdningarna och visningarna av bilder var 2 105 996 bilder lades upp i Flickr-tjänsten. I tjänsten publiceras bilder av riksdagsledamöter och aktuella evenemang i riksdagen. Exakta siffror på antalet nedladdningar finns inte att tillgå, men antalet visningar var 548 760. Bildarkivet sökte också bilder via andra bildtjänster och samlingar för riksdagens publikationer.

Registratorskontoret

Registratorskontoret diarieförde 706 nya ärenden, avslutade 683 ärenden och registrerade 4 586 interimistiska åtgärder. Varje arbetsdag diariefördes i snitt 24 åtgärder. Den brådaste dagen inföll den 12 juni, då 121 ärenden diariefördes. Registratorskontoret arbetade huvudsakligen på distans. Arbeta på plats i riksdagen utfördes en eller ett par dagar i veckan.

Arkivet för muntlig historia

Arkivet intervjuade åtta riksdagsveteraner. Intervjuerna var i snitt 7 timmar och 50 minuter långa, vilket motsvarar 187 textsidor. Två av intervjuerna gjordes på distans. Det finns beredskap att fortsätta med distansintervjuer. Intervjuerna görs dock alltid på de intervjuades villkor. Sju intervjuer transkriberades. Forskarna har för närvarande tillgång till sammanlagt 443 intervjuer. Tio forskare fick tillgång till intervjuer för vetenskapliga ändamål och de använde 223 intervjuer i sina studier.

Namnändringen till Riksdagens arkiv för muntlig historia godkändes av Riksdagsbibliotekets styrelse den 4 november 2020 och trädde i kraft vid årsskiftet 2021. Framför allt det nya finska

namnet, Eduskunnan muistitietoarkisto, är kortare och mer koncist och beskriver bättre nuläget, eftersom det i arkivet också finns intervjuer med andra än tidigare ledamöter. Samtidigt blev intervjumaterialet mer tillgängligt och användbart genom ändringar i användningsreglerna för arkivet, i avtalet om överlåtelse av intervjuer och i webbplatsens innehåll. Riksdagens kansli kan nu med tillstånd av de intervjuade utnyttja utdrag ur intervjuerna i historiska presentationer om riksdagen och riksdagsledamöterna.

8. Evenemang och intressentgrupper

Kundevenemang

Den 26 februari gästades evenemanget Boksamtal av minister Seppo Kääriäinen, som berättade om sin nya memoarbok (Aidan toiselta puolelta). Evenemanget lockade drygt 50 intresserade.

Samarbetet mellan riksdagen och centrumbiblioteket Ode inom demokratifostran fortsatte. Riksdagens talman Matti Vanhanen, riksdagens utrednings- och informationsdirektör Marjo Timonen och riksdagens generalsekreterare Maija-Leena Paavola talade om riksdagsarbetet i Odes auditorium Majjasalen den 3, 11 respektive 17 februari.

I bibliotekets Aurorasal hölls ett seminarium om demokrati den 13 februari. Det ordnades av Finlands Akademi och forskningsprojektet Voices of Democracy vid Tammerfors universitet. Föreläsare var emeritusprofessor Matti Hyvärinen, riksdagsledamot Anna Kontula, doktorand Eero Voutilainen och bibliotekets förste informationsspecialist Timo Turja.

Biblioteksbesök

En grupp kulturstudierande från Helsingfors finska arbetarinstitut besökte biblioteket och arkivet den 6 februari. Dessutom presenterades bibliotekets tjänster för en anställd vid Advokatbyrån Castrén & Snellman via Teams i september.

Boksamtal mellan minister Seppo Kääriäinen och biblioteksdirektör Antti Virrankoski den 26 februari.

Specialsakkunnig Eero Voutilainen från riksdagens protokollbyrå talar på demokratiseminarier den 13 februari.

Internationell verksamhet

Årsmötet för de nordiska parlamentsbibliotekens överbibliotekarier hölls virtuellt den 9 juni. Under mötet behandlades parlamentsbibliotekens verksamhet under pandemin samt digitaliseringen av riksdagsmaterial.

Årsmötet för den internationella biblioteksorganisationen IFLA:s (International Federation of Library Associations) parlamentssektion hölls som webbseminarium den 2 december. Finland ombads bidra med ett anförande om bibliotekets verksamhet under pandemin.

Den årliga generalförsamlingen för internationella arkivorganisationen ICA (International Council of Archives) ordnades virtuellt den 16 november.

9. Personal

Största delen av bibliotekets personal arbetade enligt riksdagens kanslis anvisningar på distans från mitten av mars till utgången av året. Arbetsuppgifter som kräver närvaro på biblioteket sköttes enligt arbetsschemat och med beaktande av riskerna. Behövliga möten ordnades via applikationen Teams. Också bibliotekets utvecklingsförmiddag hölls genom Teams i samarbete med kansliets företagshälsa den 18 december.

I slutet av året hade biblioteket 36 medarbetare; två av dem var visstidsanställda. En tjänsteman hade förkortad arbetstid.

Johanna Torretta och Henri Pitkänen var visstidsanställda informatikerassistenter fram till den 31 maj. Motsvarande uppdrag innehades från och med den 7 september av Henrik Heikkinen och Sannimari Veini och från och med den 28 september av Maija Piispa.

Generalsekreteraren utsåg Erkka Rautio, FM, till en tjänst som informationsspecialist från och med den 1 mars.

Informationsspecialist Sirkka-Liisa Korkeila gick i pension den 31 augusti.

Tre högskolepraktikanter arbetade på biblioteket under året: Meral Öztürk 4.5–6.9, Maritta Kela 1.5–31.8 och Sannimari Veini 4.5–6.9.

10. Statistik över biblioteksservicen

I statistiken för det exceptionella året accentueras nät- och distanstjänsterna, medan direktservicen på biblioteket var begränsad. Även kursverksamheten flyttade ut på webben, vilket syntes i kursernas popularitet.

Biblioteket producerade en hel del webbinnehåll. Under verksamhetsåret producerades fler infopaketer om lagprojekt än någonsin tidigare. Medierna hänvisade i sin rapportering till infopaketerna, vilket visar vilket genomslag arbetet och expertinnehållet har fått.

Antalet uppdrag inom informationstjänsten var något lägre än året innan. Kunderna har redan i flera år utträttat ärenden i informationstjänsten huvudsakligen per telefon eller e-post, så undantagsförhållandena påverkade inte användarsiffrorna.

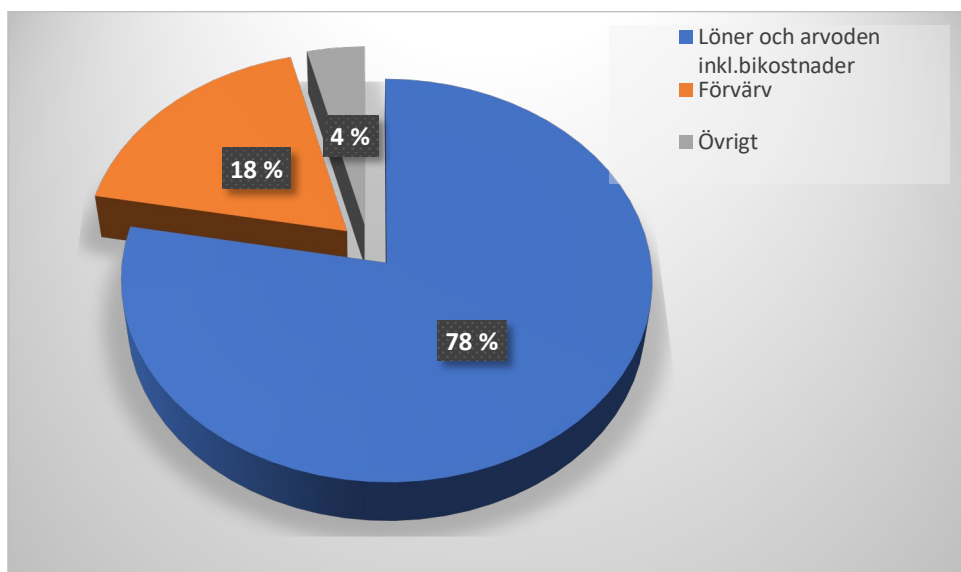
Riksdagens behov av information minskade inte under undantagsperioden, vilket syntes i antalet beställningar av material. Även under undantagsperioden gjordes det aktivt framställningar om material i bibliotekets egna samlingar och via fjärrlåneservicen.

Undantagsförhållandena påverkade inte riksdagens registratorskontor, så de administrativa ärendena registrerades på normalt sätt.

År 2020 kan i statistiskt hänseende inte jämföras med något annat år i bibliotekets historia – och förhoppningsvis kommer det att förbli en engångshändelse. Den viktigaste prestationen under undantagsåret var att biblioteket fullgjorde sin lagstadgade uppgift, det vill säga upprätthöll servicen trots den svåra situationen. Bibliotekets exceptionella användningsmängder kommer att kvarstå i statistiken som en historisk sällsynthet.

Kostnadsstruktur 2020

Löner och arvoden inkl. bikostnader	2 419 507
Förvärv	563 972
Övriga kostnader	120 511
Bokslut	3 103 990

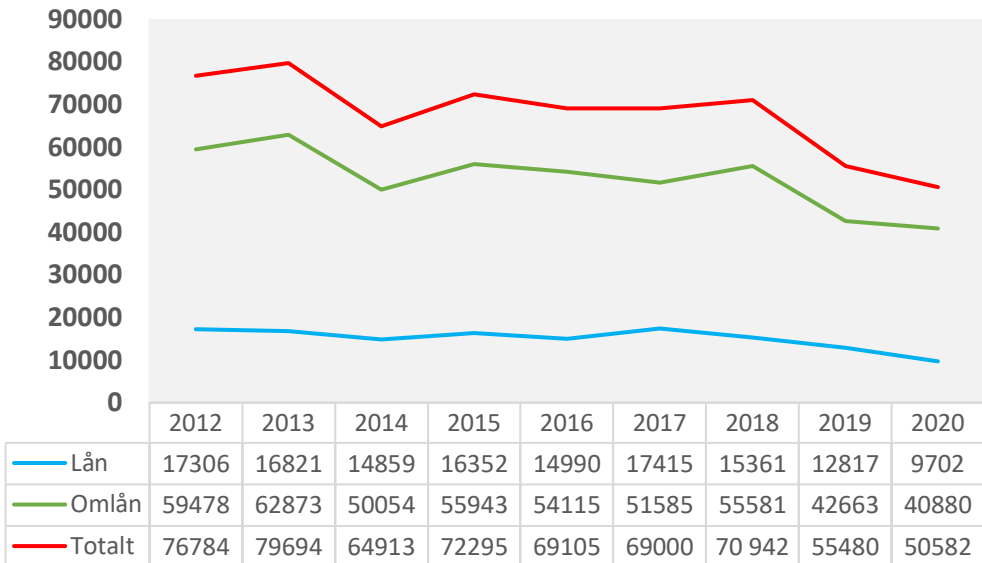
Statistik över servicen 2020

antal besök	10 000*
öppetdagar	50
utlåning totalt	50 582
hemlån	7 460
läsesalslån	150
fjärrlån	1 935
omlån (självbetjäning)	20 845
omlån (genom kundservicen)	20 035
arkivlån	157
bildlån	4 670
uppdrag, informationstjänsten	1 355
kurser i informationssökning, deltagare	77
webbkurser	1 212**)
presentationer av biblioteket, deltagare	24
kundevenemang, deltagare	241
infopaket	23
Intervjuer med riksdagsveteraner	8

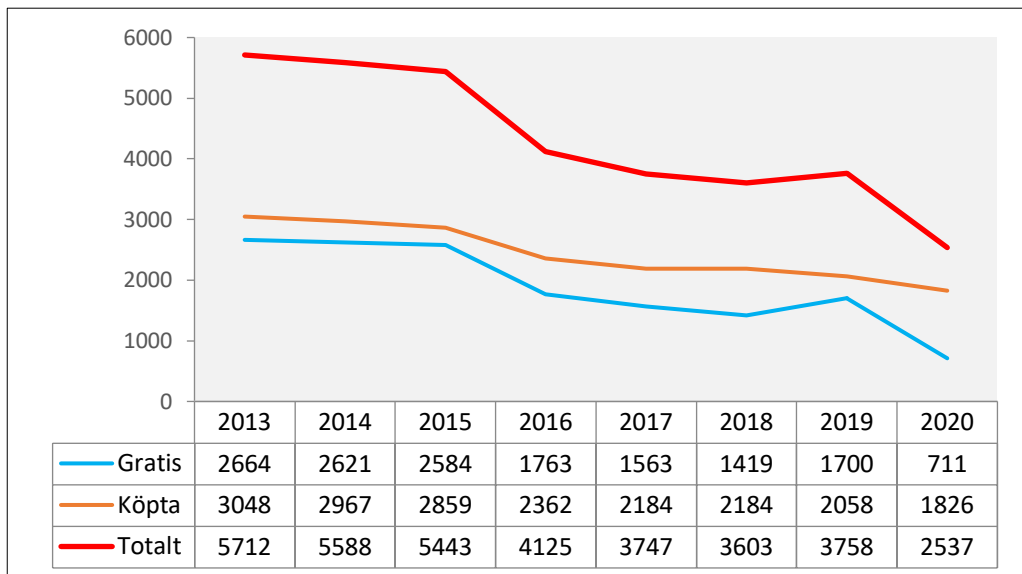
*) Inkl. en uppskattning av bibliotekets användning under restriktioner av olika grader.

***) Webbutbildning, antal tittare under publikationstiden på två veckor.

Lån och omlån

Tillväxt i de tryckta bestånden

Bilaga 1. Nya infopaket och nytt webbinnehåll på riksdagens webbplats

Infopaket om lagprojekt (alla på finska)

Dämpning av hushållens skuldsättning

Personaldimensioneringen inom äldreomsorgen

Revidering av biobankslagen

Ibrukttagandet av beredskapslagen under coronatiden

Föräldraskapslagen

Förlängning av läroplikten

Mobilapplikation för coronavirusspårning

Totalrevidering av 20 kap. i strafflagen om sexualbrott

Åtalsrätt vid olaga hot

Straffbestämmelserna för finansiering av terroristbrott

Ändring av lagen om identitetskort

Utveckling av familjepensionsskyddet

Ratificering av konventionen om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet

Det nationella genomförandet av direktivet om öppna data

Kön som grund för skärpning av straff

Mottagande av personbevisning genom videoupptagning

Förhindrande av utnyttjande av utländsk arbetskraft

Allmän lagstiftning om automatiskt beslutsfattande

Upphävande av tvångsäktenskap

Handräckning av försvarsmakten till polisen

Karens för ministrar

Övriga infopaket

Infopaket om valreklamsamlingen i Riksdagsbiblioteket

Infopaket om Nationernas förbund

Frågor till informationstjänsten

Hur hittar jag riksdagshandlingarna om social- och hälsovårdsreformen?

Var hittar jag riksdagshandlingarna om tilläggsbudgetarna för coronatiden?

När har man vid undersökningen av lagligheten i en åtgärd av en medlem av statsrådet kommit fram till åtal?

När har riksdagens samtycke begärts till åtal av en riksdagsledamot?

Vilka tidningar har Nationalbiblioteket digitaliserat?

Bilaga 2. Förtroendeuppdrag och medlemskap i arbetsgrupper

Förtroendeuppdrag, arbetsgrupper m.m. i riksdagen

Riksdagens projekt för öppna data: projektgrupp	Karhula (projektchef)
Organiserings- och styrgrupp för underhåll och utveckling av webbtjänsterna vid riksdagens kansli	Virrankoski
Riksdagens grupp för informationssamhället, direktionen	Karhula
Arbetsgruppen för riksdagsordlistan	Hakala (ordf.)
Ledningsgruppen för Centret för riksdagsforskning	Krekola (ersättare)
Reform av riksdagsarbetet, underarbetsgrupp 3, tjänster	Virrankoski
Arbetsgruppen för organisering av riksdagsinformationen, riksdagens informationstjänstverksamhet samt biblioteks- och arkivverksamheten	Virrankoski (medlem), Bergström (sekreterare)
Styrelsen för Eduskunnan ammattiosasto EMO (riksdagens fackavdelning)	Kämäri (ersättare)
Styrelsen för Eduskunnan virkamiesyhdistys EVY (riksdagens tjänstemannaförening)	Turja, Peuhkurinen, Kajava
Eduskunnan virkamiesyhdistys EVY, informatör	Peuhkurinen
Riksdagens arbetarskyddskommission	Turja
Styrelsen för Riksdagsbiblioteket	Stenvall, Koski (ersättare)
Ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden, styrgruppen för upphandlings- och ibruktagningsprojektet	Virrankoski (ordf.)
Arbetsgruppen för Ungdomsparlamentet	Hakala (ordf.), Krekola
Projektgruppen för kunskapsstöd för beslutsfattandet	Virrankoski, Bergström
Styrgruppen för ibruktagningsprojektet för det nya biblioteks-systemet	Virrankoski, Karhula, Mäkelä
Projektgruppen för ibruktagningsprojektet för det nya biblioteks-systemet	Karhula, Karjalainen, Mikkonen, Mäkelä, Stenvall, Uurasjärvi,
Klarspråksarbetsgruppen	Hakala

Förtroendeuppdrag i nationellt och internationellt samarbete inom biblioteks- och arkivbranschen

Arkivföreningen, styrelsen	Suutari
Gruppen för Alma-bibliotekens projektchefer	Karhula
EU:s nätverk för depåbibliotek	Peuhkurinen
Helsingfors universitets biblioteksdelegation på centrum-campus	Krekola
Bibliotekskanalen, redaktionen	Karhula
Uppföljningsgruppen för projektet Biblioteken som forum för demokratin	Virrankoski
Arbetsgruppen för verksamhetsmodellen Melinda-Alma	Uurasjärvi
Redaktionsnätverket för Signum	Karhula
Styrgruppen för Finlands Alma-bibliotek	Virrankoski
Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, arbetsgruppen aineiston saatavuus	Kajava
Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, arbetsgruppen för forskarservice	Mikkonen
Nätverket för vetenskapsbibliotekens servicechefer	Virrankoski
Nätverket för Temaåret för forskningsbaserad kunskap 2021	Virrankoski (ersättare)
Yhteiskunnallinen Arkistosäätiö, styrelsen	Krekola
Biblioteksnätverket för samhällskunskap	Korkeila
Yleinen suomalainen asiasanasto (ontologia), update-ringsgruppen	Peuhkurinen

Bilaga 3. Publikationer

[Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2019](#). Helsinki 2020, 29 s.

Eduskunnan kirjasto suosittelee kirjoja, artikkeleita, verkkojulkaisuja tai -sivustoja Eduskunnan kirjaston aihealueilta. <https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/suosittellemme/Sivut/default.aspx>

[Kansanedustajien lukusaliin ja F-talon sanomalehtisaliin tilatut koti- ja ulkomaiset lehdet](#) (finländska och utländska tidningar i ledamöternas läsesalar och tidningsläsesalen i hus F). Information om publikationerna finns i riksdagens intranät.

Karhula, Päivikki & Virrankoski, Antti: [Tuula H. Laaksovirta in memoriam](#). Signum (2020):4, s. 34–35.

Krekola, Joni: Kootut selitykset: entiset kansanedustajat ja eduskunnasta putoamisen tulkinat. Historiallinen aikakauskirja (2020):3, s. 357-372.

Luettelo kirjastoon vuonna 2020 tulevista aikakaus- ja sanomalehdistä = Förteckning över bibliotekets tidskrifter och tidningar år 2020. Helsingfors 2020. 15 s.

Parlamenttikirjasto – Eduskunnan kirjaston blogi (perustettu 24.7.2007). Riksdagsbibliotekets blogg på finska. <http://parlamenttikirjasto.blogspot.com/>

[Riksdagsbibliotekets berättelse för 2019](#). Helsingfors 2020, 29 s.
Selma-kokoelmatietokannan uutuudet RSS-syötteinä aiheittain.

<https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/Sivut/rss.aspx#uutuuskirjat>
Suosittelemme: tietokirjoja. Ansvarig redaktör: Päivi Erkkilä. Ett urval publikationer och artiklar. Information om publikationerna finns i riksdagens intranät.

Virrankoski, Antti: Tiedon ääni – Päätöksenteon tietotukihanke luo pohjaa tuleville palveluille. Signum (2020):4, s. 27-29.

Foto: Hanne Salonen, Lotta Myllymäki, Heikki Rajala och Mostphotos.